РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

25 ноември 2008 година*

По дело C-455/06

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от College van Beroep voor het bedrijfsleven (Нидерландия) с акт от 9 ноември 2006 г., постъпил в Съда на 14 ноември 2006 г., в рамките на производство по дело

Heemskerk BV,

Firma Schaap

срещу

Productschap Vee en Vlees,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н A. Rosas, г-н K. Lenaerts и г-н T. von Danwitz, председатели на състави, г-н A. Tizzano, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н J. Malenovský, г-н J. Klučka (докладчик), г-н Ал. Арабаджиев и г-жа C. Toader, съдии,

* Език на производството: нидерландски.

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 27 ноември 2007 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за нидерландското правителство, от г-жа H. G. Sevenster и г-жа C. ten Dam, в качеството на представители,

— за гръцкото правителство, от г-н V. Kontolaimos и г-н G. Kanellopoulos, както и от г-жа S. Papaioannou, в качеството на представители,

— за унгарското правителство, от г-жа J. Fazekas, в качеството на представител,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н F. Erlbacher и г-н T. van Rijn, както и от г-жа M. van Heezik, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 6 май 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Регламент (ЕО) № 615/98 на Комисията от 18 март 1998 година относно особени правила за прилагане на режима на възстановяванията при износ, що се отнася до хуманното отношение към живите животни от рода на едрия рогат добитък по

време на транспорт (ОВ L 82, стр. 19), на Директива 91/628/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1991 година за защита на животните по време на транспорт и за изменение на Директиви 90/425/ЕИО и 91/496/ЕИО (ОВ L 340, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 10, стр. 182), изменена с Директива 95/29/ЕО на Съвета от 29 юни 1995 година (ОВ L 148, стр. 52; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 17, стр. 120, наричана по-нататък „Директива 91/628“), на Регламент (ЕО) № 800/1999 на Комисията от 15 април 1999 година за установяване на общи подробни правила за прилагане на режима на възстановяванията при износ на земеделски продукти (ОВ L 102, стр. 11; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 27, стр. 187) и на член 33, параграф 9 от Регламент (ЕО) № 1254/1999 на Съвета от 17 май 1999 година относно общата организация на пазара на говеждо и телешко месо (ОВ L 160, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 28, стр. 80).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Heemskerk BV и Firma Schaap, от една страна, и Productschap Vee en Vlees (наричан по-нататък „Productschap“), от друга страна, относно връщането на част от възстановяването при износ, което последният счита за недължимо платено на тези две дружества.

Правна уредба

Общностна правна уредба

Регламент № 1254/1999

3 Регламент № 1254/1999 отменя Регламент (ЕИО) № 805/68 на Съвета от 27 юни 1968 година за общата организация на пазара на телешко и говеждо месо (ОВ L 148, стр. 24).

4 По силата на член 33, параграф 9, втора алинея от Регламент № 1254/1999 изплащането на възстановяването за износ на живи животни се подчинява на съобразяване с разпоредбите, установени в законодателството на Общността относно хуманното отношение към животните, и по-специално защитата на животните по време на транспорт.

Регламент № 615/98

5 Член 1 от Регламент № 615/98 гласи:

„[…] изплащането на възстановявания при износ за живите животни от рода на едрия рогат добитък, обхванати от код по КН 0102 (наричани по-нататък „животни“), е подчинено на спазването по време на транспорта на животните до първия пункт за разтоварване в третата страна на местоназначение:

— на разпоредбите на Директива 91/628/ЕИО и

— на разпоредбите на настоящия регламент.“ [неофициален превод]

6 Според член 2 от същия регламент:

„1. Животните могат да напускат митническата територия на Общността единствено през следните изходни пунктове:

— граничен инспекционен пункт, одобрен с решение на Комисията за ветеринарните проверки на живи еднокопитни животни, пристигащи от трети страни,

или

— изходен пункт, определен от държавата членка.

2. Официалният ветеринарен лекар на изходния пункт проверява и удостоверява в съответствие с Директива 96/93/ЕО на Съвета [от 17 декември 1996 година относно сертифицирането на животни и животински продукти (ОВ L 13, 1997 г., стр. 28; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 20, стр. 167)], че:

— животните са годни за предвиденото пътуване в съответствие с разпоредбите на Директива 91/628/ЕИО,

— транспортното средство, с което животните ще напуснат митническата територия на Общността, е съобразено с разпоредбите на Директива 91/628/ЕИО

и че

— са взети необходимите мерки за обгрижването им по време на пътуването в съответствие с разпоредбите на Директива 91/628/ЕИО.

3. Ако ветеринарният лекар на изходния пункт прецени, че условията, посочени в параграф 2, са изпълнени по задоволителен начин, той отбелязва това заключение със забележката

[…]

— резултатите от проверките, визирани в член 2 от Регламент (ЕО) № 615/98, са задоволителни

[…]“. [неофициален превод]

7 Член 5, параграфи 2, 3 и 7 от Регламент № 615/98 предвижда:

„2. Заявленията за изплащане на възстановяванията при износ, изготвени в съответствие с разпоредбите на член 47 от Регламент (ЕИО) № 3665/87 [на Комисията от 27 ноември 1987 година за определяне на подробни общи правила за прилагане на системата на възстановявания при износа на земеделски продукти (ОВ L 351, стр. 1)], трябва да бъдат допълнени в предвидените във въпросния член срокове с доказателство, че са спазени разпоредбите на член 1.

Това доказателство се представя със:

— надлежно попълнения документ, посочен в член 2, параграф 3,

и

— при необходимост доклада, посочен в член 3, параграф 2.

[…]

3. Възстановяванията при износ не се изплащат за животните, умрели по време на транспорта, и за животните, за които компетентният орган прецени — въз основа на документите, посочени в параграф 2, докладите за проверките, посочени в член 4 и/или всякакво друго доказателство, с което разполага и което се отнася до спазването на разпоредбите, посочени в член [1] — че директивата за защита на животните по време на транспорт не е била спазена.

[…]

7. Когато след изплащането на възстановяването при износ се установи, че общностното законодателство относно защитата на животните по време на транспорт не е било спазено, съответната част от възстановяването при износ, включително и при необходимост намалението, посочено в параграф 4, се считат за недължимо платени и се връщат в съответствие с разпоредбите на член 11, параграфи 3—6 от Регламент (ЕИО) № 3665/87.“ [неофициален превод]

Директива 91/628

8 Член 5, част А, точка 1, букви а)—в) от Директива 91/628 гласи :

„А. Държавите членки гарантират, че:

1. всеки превозвач:

а) е:

[…]

ii) обезпечен с разрешение, което е валидно за всякакъв транспорт на гръбначни животни, извършван на една от териториите, посочени в приложение I към Директива 90/675/ЕИО, което разрешение е дадено от компетентния орган на държавата членка на установяване, или, ако става въпрос за предприятие, установено в трета страна, от компетентния орган на държава членка на Европейския съюз, и което е предмет на писмено поемане на задължение от лицето, отговорно за предприятието, осъществяващо транспортирането, за спазване на изискванията на действащото ветеринарно законодателство на Общността.

[…]

б) не транспортира или не организира транспортирането на каквито и да било животни по начин, чрез който има вероятност да се причинят неоправдани страдания на тези животни;

в) за транспортиране на животните, посочени в настоящата директива, използва транспортни средства, които гарантират спазването на изискванията на Общността относно хуманното отношение по време на транспортиране […]“.

Национална правна уредба

9 Член 8:69 от Общия административен закон (Algemene Wet Bestuursrecht) има следното съдържание:

„1. Съдът, пред който е отнесено искането, се произнася въз основа на жалбата, на представените доказателства, на предварителната проверка и на разискванията в съдебното заседание.

2. Съдът допълва служебно правните основания.

3. Съдът може да допълва служебно фактите.“

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

10 От акта за препращане е видно, че на 25 януари 2000 г. всеки от жалбоподателите в главното производство декларира износ на 300 бременни юници към Мароко — операция, за която те искат и получават възстановяване при износ в съответствие с Регламент № 800/1999.

11 Същия ден 600-те бременни юници, заедно с 40 бременни юници, собственост на друго предприятие, са натоварени в Moerdijk (Нидерландия) на плаващия под ирландски флаг кораб „M/S Irish Rose“ (наричан по-нататък „кораба“), за да бъдат транспортирани към Казабланка (Мароко). Официалният ветеринарен лекар, който извършва проверката на операцията по натоварването, удостоверява, че са изпълнени условията, посочени в член 2 от Регламент № 615/98.

12 Посоченият кораб притежава разрешение от ирландските власти за транспорт на животни върху площ от 986 m^2.

13 При проверката, организирана в рамките на Регламент (ЕИО) № 4045/89 на Съвета от 21 декември 1989 година относно проверките от страна на държавите членки на транзакции, съставляващи част от системата за финансиране на Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието, секция „Гарантиране“, и за отмяна на Директива 77/435/ЕИО (ОВ L 388, стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 7, стр. 196), в административните преписки на жалбоподателите в главното производство е открит документ, от който личи, че капацитетът на кораба за транспорт на живи животни е бил надвишен със 111 говеда. По-задълбоченото разследване, извършено от генералната инспекционна служба, показва, че официалният ветеринарен лекар не е извършил никаква проверка на изходния пункт за спазване на стандартите за плътност на натоварването, които се съдържат в глава VI от приложението към Директива 91/628. Въз основа на това разследване, както и на декларация на лицето, придружавало животните по време на транспортирането им към Мароко, посочената генерална инспекционна

служба стига до извода, че предвидените с Директива 91/628 условия за хуманно отношение към говедата по време на транспортирането им не са спазени и че е налице явно пренатоварване на кораба.

14 С решения от 26 март 2004 г. Productschap отнема предоставеното на жалбоподателите в главното производство възстановяване при износ и изисква връщане на вече платените суми, увеличени с 10 %. Освен това той определя дължимите законни лихви.

15 С писма от 13 април 2004 г. всеки от споменатите жалбоподатели подава жалба срещу решенията от 26 март 2004 г.

16 След като на 6 май 2004 г. изслушва жалбоподателите в главното производство, с решения от 2 и 25 август 2005 г. Productschap потвърждава решението си относно отнемането и връщането на възстановяването, но намалява размера на подлежащите на връщане суми. Като приема, че говедата над допустимия брой за разрешените 986 m^2 са били транспортирани в нарушение на определените с Директива 91/628 стандарти, сред които са и стандартите за плътност на натоварването, Productschap решава, че възстановяването трябва да бъде отнето и върнато по отношение на частта от товара, която не отговаря на изискванията относно хуманното отношение към животните.

17 За тази цел Productschap установява, че според точка 47 от приложението към Директива 91/628 стандартът на натоварване при морски транспорт на бременни юници е 1,70775 m^2. За да изчисли броя на животните, транспортирани в нарушение на този стандарт на натоварване, той разделя разрешената площ на кораба, или 986 m^2, на изискуемата площ за всяко животно. Така стига до извода, че при износната операция броят на транспортираните с кораба животни над предълно допустимото е 62.

18 Productschap изчислява подлежащата на връщане част от възстановяването при износ, което жалбоподателите в главното производство са получили, въз основа на частта, предоставена за броя транспортирани животни над пределно допустимото, пропорционално на техния дял в цялата операция. Съгласно това изчисление от всеки жалбоподател в главното производство е поискано да върне възстановяване при износ за 29 животни. Освен това в приложение на член 5, параграф 7 от Регламент № 615/98 във връзка с параграф 4 от същия член предоставеното възстановяване се намалява с размер, равен на размера на отнетото възстановяване.

19 Жалбоподателите в главното производство обжалват споменатите по-горе решения от 2 и 25 август 2005 г. пред препращащата юрисдикция. В подкрепа на своите жалби те посочват няколко правни основания, които по същество се изразяват, от една страна, в позоваване на доказателствената стойност на сертификата, издаден от официалния ветеринарен лекар, а от друга страна, в поддържане, че условието по ирландското законодателство, според което корабът може да транспортира животни единствено върху площ от 986 m^2, не се прилага за транспорт, извършен от Нидерландия за Мароко.

20 Освен това от акта за препращане е видно, че College van Beroep voor het bedrijfsleven е открил други доводи, които биха могли да окажат влияние върху решаването на спора по главното производство. Същевременно обаче, тъй като тези доводи не са изтъкнати пред него, националните процесуални норми представлявали пречка те да бъдат взети под внимание. От член 8:69 от Общия административен закон било видно, че съдът се произнася само по спорните въпроси, отнесени до него от страните. Макар параграф 2 от този член да гласи, че съдът допълва служебно правните основания, все пак тази разпоредба трябвало да се тълкува в смисъл, че съдът дава юридическата формулировка на оплакванията, с които жалбоподателят оспорва административния акт. Необходимо било да се прави разграничение между това задължение за служебно допълване на посочените правни основания и преценката, която съдът е задължен да извърши по собствен почин. Тази преценка се налагала само в случай на прилагане на норми от публичен ред, например на нормите, свързани с правомощията на административните органи и с правомощията на самия съд, както и на разпоредбите, свързани с допустимостта.

21 Препращащата юрисдикция обаче иска да установи дали от гледна точка на общностното право е задължена да вземе под внимание доводи, изведени от това право, които не са изтъкнати от жалбоподателите по главното производство.

22 При тези обстоятелства College van Beroep voor het bedrijfsleven решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) а) Оправомощени ли са административните органи в отклонение от посоченото от официалния ветеринарен лекар в сертификата по член 2, параграф 2 от Регламент [...] № 615/98 да решат, че транспортирането на животните, до което се отнася този сертификат, не отговаря на произтичащите от директива [91/628] изисквания?

б) При утвърдителен отговор на буква а) от първия въпрос

упражняването от административните органи на това правомощие, предоставено с общностното право, подлежи ли на някакви ограничения и ако това е така, кои са те?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос,

в рамките на преценката дали съществува право на възстановяване, например в случаите, предвидени в Регламент [...] № 800/1999, въз основа на кои разпоредби административните органи на държава членка следва да определят дали транспортът на живи животни е съобразен с общностните изисквания, свързани с хуманното отношение към животните: въз основа на

действащите разпоредби в разглежданата държава членка или въз основа на действащите разпоредби в държавата на флага на кораба, транспортиращ живите животни, тоест държавата, която е издала разрешението на този кораб?

3) Изисква ли общностното право служебно разглеждане на правните основания, изведени от Регламенти [...] № 1254/1999 и [...] № 800/1999, тоест на правни основания, които надхвърлят рамките на отнесения пред националната юрисдикция спор?

4) Трябва ли понятието „съобразяване с разпоредбите, установени в законодателството на Общността относно хуманното отношение към животните“, посочено в член 33, параграф 9 от Регламент [...] № 1254/1999, да се разбира в смисъл, че когато се установи, че кораб, транспортиращ живи животни, е натоварен по начин, който надвишава разрешения съответен товар за този кораб според изискванията относно хуманното отношение към животните, е налице нарушение на общностните разпоредби само по отношение на броя животни над разрешения товар, или трябва да се приеме, че е налице несъобразяване с посочените разпоредби по отношение на всички транспортирани живи животни?

5) Ефективното прилагане на общностното право предполага ли, че посредством служебен контрол за спазване на общностните разпоредби може да се стигне до отклонение от принципа, закрепен в нидерландското административно процесуално право, според който с предявяването на иск ищецът не може да бъде поставен в по-неблагоприятно положение спрямо това, в което би се намирал, ако не беше предявил иска?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

23 С първия си въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали Регламент № 615/98, и по-конкретно член 1 и член 5, параграфи 3 и 7 от него, трябва да се тълкуват в смисъл, че националният орган, компетентен в областта на възстановяванията при износ, има правомощието да реши, че транспорт на животни не е бил извършен в съответствие с разпоредбите на Директива 91/628, въпреки че в приложение на член 2, параграф 3 от същия регламент официалният ветеринарен лекар е удостоверил, че този транспорт е съобразен с разпоредбите на въпросната директива. При утвърдителен отговор тя иска да установи дали правомощието на този орган подлежи на някакви ограничения.

24 Следва да се напомни, че с оглед на текста на член 1 и член 5, параграф 3 от Регламент № 615/98 спазването на разпоредбите на Директива 91/628 представлява условие за изплащането на възстановяванията при износ. В съответствие с член 5, параграфи 1 и 2 от същия регламент износителят е длъжен да докаже, че са изпълнени условията, на които е подчинено предоставянето на възстановяване при износ. Следва да се подчертае, че за да му бъде изплатено възстановяването при износ, износителят трябва да представи на компетентния орган на държавата членка, която е приела декларацията, доказателство, че са спазени разпоредбите на член 1 от този регламент и следователно разпоредбите на горепосочената директива, като представи посочените съответно в член 2, параграф 3 и член 3, параграф 2 от този регламент документи. Сред тези документи е по-специално сертификатът от официалния ветеринарен лекар.

25 Що се отнася до доказателствената стойност на подобни документи, Съдът е постановил, че както е видно от целта на членове 3 и 5 от Регламент № 615/98, представянето на посочените документи от износителя не представлява неопровержимо доказателство за спазването на член 1 от него, нито на Директива 91/628. Всъщност това доказателство се явява достатъчно само доколкото компетентният орган не разполага с данни, с оглед на които може да приеме, че е спазена посочената директива. Това тълкуване се потвърждава от текста на член 5, параграф 3 от същия регламент, съгласно който компетентният орган може да не изплати възстановяването при износ за животни, за които прецени, че предвид посочените в параграф 2 от член 5 документи, посочените в член 4 от този регламент доклади от проверки и/или всякакво друго доказателство, с което разполага относно спазването на посочените в член 1 от регламента разпоредби, Директива 91/628 не е била спазена (вж. Решение от 13 март 2008 г. по дело Viamex Agrar Handel, C-96/06, все още непубликувано в Сборника, точки 34 и 35).

26 Въпреки че съгласно член 5, параграф 2 от Регламент № 615/98 износителят е представил сертификат, издаден от официалния ветеринарен лекар, компетентният орган може да прецени, че износителят не е спазил нито разпоредбите на член 1 от този регламент, нито тези на Директива 91/628, при условие че са изпълнени по-конкретно предвидените в член 5, параграф 3 от посочения регламент условия (Решение по дело Viamex Agrar Handel, посочено по-горе, точка 36).

27 Както посочва генералният адвокат в точка 51 от своето заключение, следва да се приеме, че изводът, според който компетентният орган може да реши въпреки представените от износителя документи да не извърши плащане на възстановяването, важи и в хипотезата, в която възстановяването вече е било платено на последния.

28 Всяко друго тълкуване би лишило от полезно действие както член 5, параграф 7 от Регламент № 615/98, по силата на който, когато след изплащането на възстановяването при износ се установи, че общностното законодателство относно защитата на животните по време на транспорт не е било спазено,

възстановяването се връща в съответствие с разпоредбите на член 11, параграфи 3—6 от Регламент № 3665/87, така и посочените в Регламент № 4045/89 последващи проверки.

29 Колкото до въпроса дали подобно правомощие подлежи на някакви ограничения, Съдът вече е постановил, че член 5, от Регламент № 615/98 не може да се тълкува в смисъл, че позволява на компетентния орган да поставя произволно под въпрос приложените от износителя доказателства към неговото искане за възстановяване при износ. Всъщност свободата на преценка, с която разполага компетентният орган, не е неограничена, след като член 5 от Регламент № 615/98 очертава пределите ѝ. Посочената свобода на преценка се явява по-специално ограничена по отношение на естеството и доказателствената сила на данните, на които се позовава посоченият орган (вж. Решение по дело Viamex Agrar Handel, посочено по-горе, точка 38).

30 Съдът е постановил, че компетентният орган е длъжен съгласно член 5, параграф 3 от Регламент № 615/98 да се основе на свързаните с хуманното отношение към животните обективни и конкретни обстоятелства, които са от естество да установят, че приложените от износителя документи към искането му за възстановяване при износ не позволяват да се докаже, че са спазени разпоредбите на Директива 91/628 по време на транспорта, като в тежест на износителя е при необходимост да докаже в какво се състои неотносимостта на доказателствата, на които се позовава този орган, за да достигне до извода, че не са спазени регламентът и директивата (Решение по дело Viamex Agrar Handel, посочено по-горе, точка 41).

31 Съдът е постановил, че във всеки случай компетентният орган е длъжен да мотивира своето решение, като изложи съображенията, поради които преценява, че представените от износителя доказателства не позволяват да се достигне до извода, че са спазени разпоредбите на Директива 91/628. Посоченият орган е длъжен по-специално да направи за тази цел обективна преценка на представените му от износителя документи и да докаже, че данните, на които

се позовава, са от естество да установят, че приложената документация към искането за възстановяване при износ не може да докаже спазването на съответните разпоредби от тази директива (Решение по дело Viamex Agrar Handel, посочено по-горе, точка 42).

32 С оглед на изложените дотук съображения на първия въпрос следва да се отговори, че Регламент № 615/98, и по-конкретно член 1 и член 5, параграфи 3 и 7 от него, трябва да се тълкуват в смисъл, че националният орган, компетентен в областта на възстановяванията при износ, има правомощието да реши, че даден транспорт на животни не е бил извършен в съответствие с разпоредбите Директива 91/628, въпреки че в приложение на член 2, параграф 3 от същия регламент официалният ветеринарен лекар е удостоверил, че транспортът е съобразен с разпоредбите на тази директива. За да достигне до този извод, посоченият орган трябва да се основава на обективни данни, свързани с хуманното отношение към на животните, които са от естество да поставят под въпрос представените от износителя документи, освен ако при необходимост последният докаже неотносимостта на доказателствата, на които се позовава компетентният орган, за да достигне до извода, че не е спазена Директива 91/628.

По втория въпрос

33 С втория си въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да се уточни дали в рамките на преценката за съществуването на право на възстановяване в случаите, предвидени в Регламент № 800/1999, когато определя дали са спазени общностните разпоредби относно хуманното отношение към животните по време на транспорт, компетентният орган на държавата членка на износа трябва да взема предвид наличната площ на кораба, като се основава на действащите стандарти в тази държава членка, или площта, посочена при издаването на разрешението въз основа на действащите стандарти в държавата на флага.

34 В това отношение е важно да се напомни, че както държавата на износа, така и държавата на флага, посочени от препращащата юрисдикция, са членки на Европейския съюз.

35 Колкото до общата площ на кораба, която може да бъде предназначена за транспорт на животни, следва да се констатира, че Директива 91/628 не съдържа никаква изрична разпоредба в тази връзка.

36 В този контекст в хипотезата, в която корабът е получил разрешение за определена площ от компетентния орган на държавата членка на флага, следва да се счита, че посочената в разрешението площ отразява площта, на която хуманното отношение към животните е гарантирано. Всъщност не се оспорва, че при предоставянето на разрешение компетентният орган трябва задължително да извърши задълбочени проверки, за да изчисли общата полезна площ на кораба, на която може да се осигури хуманното отношение към животните по време на транспорта.

37 Следователно компетентният орган на държавата членка на износа трябва да вземе предвид тази полезна площ при преценката дали транспортът на животни с кораба е бил осъществен при спазване на разпоредбите на Директива 91/628 относно хуманното отношение към животните.

38 С оглед на изложените дотук съображения на втория въпрос следва да се отговори, че когато корабът е получил от държавата членка на флага разрешение за транспорт на животни на определена площ, компетентният орган на държавата членка на износа трябва да се основава на това разрешение, за да прецени дали са спазени общностните разпоредби относно хуманното отношение към животните по време на транспорт.

По четвъртия въпрос

39 С четвъртия си въпрос, който следва да се разгледа преди третия и петия въпрос, препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали понятието „съобразяване с разпоредбите, установени в законодателството на Общността относно хуманното отношение към животните“, посочено в член 33, параграф 9 от Регламент № 1254/1999, трябва да се тълкува в смисъл, че когато се установи, че общностните изисквания в областта на плътността на натоварването, предвидени в глава VI, точка 47, част Б от приложението към Директива 91/628, не са били спазени по време на транспорта на животните, следва да се приеме, че е налице несъобразяване с тези разпоредби по отношение на всички транспортирани живи животни.

40 По силата на глава VI, точка 47, част Б от приложението към посочената директива плътността на натоварване за всяко животно при морски транспорт се определя в квадратни метри.

41 Впрочем, както отбелязва генералният адвокат в точка 74 от своето заключение, ако общата налична площ на кораба за транспорт на животни, разделена на броя действително транспортирани животни, не съответства на предвидената площ за едно животно в глава VI, точка 47, част Б от приложението към Директива 91/628, следва да се счита, че общностните стандарти в областта на плътността на натоварването не са спазени по отношение на нито едно от транспортираните животни. Всъщност не се оспорва, че в хипотезата за надвишаване на плътността на натоварване наличното пространство за всяко животно намалява поради обстоятелството, че броят на животните на борда на кораба е по-голям от разрешения брой съгласно тези стандарти.

42 Освен това следва да се посочи, че по принцип пренатоварването на кораба засяга всички животни, тъй като води до ограничаване на физическите им движения, до намаляване на необходимото за техния комфорт пространство, до увеличаване

на риска от нараняване на тези животни, както и до мъчителни условия на транспорт за всички транспортирани животни, а не само за животните, с които е надвишено допустимото натоварване.

43 При тези условия на четвъртия въпрос следва да се отговори, че понятието „съобразяване с разпоредбите, установени в законодателството на Общността относно хуманното отношение към животните“, посочено в член 33, параграф 9 от Регламент № 1254/1999, трябва да се тълкува в смисъл, че когато се установи, че общностните изисквания в областта на плътността на натоварването, предвидени в глава VI, точка 47, част Б от приложението към Директива 91/628, не са били спазени по време на транспорта на животните, по принцип следва да се приеме, че е налице несъобразяване с тези разпоредби по отношение на всички транспортирани живи животни.

По третия и петия въпрос

44 С третия и петия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали общностното право изисква от националния съд да разглежда служебно изведени от Регламенти № 1254/1999 и № 800/1999 правни основания, които надхвърлят рамките на спора, когато подобно разглеждане би довело до отклонение от принципа на нидерландското право, според който с предявяването на иск ищецът не може да бъде поставен в по-неблагоприятно положение спрямо това, в което би се намирал, ако не беше предявил иска (принцип на забрана на reformatio in pejus).

45 College van Beroep voor het bedrijfsleven посочва, че в съответствие с член 8:69 от Общия административен закон по принцип не могат да се вземат предвид доводи, които надхвърлят рамките на представения от страните спор. Освен това той подчертава, че ако общностното право изисква от него да въвежда служебно правните основания, изведени от Регламенти № 1254/1999 и № 800/1999, може да се окаже принуден да наруши процесуалното правило за забрана на reformatio in pejus, закрепено с нидерландското административно право, според което

с предявяването на иск ищецът не може да бъде поставен в по-неблагоприятно положение спрямо това, в което би се намирал, ако не беше предявил иска. Всъщност този съд не изключва възможността, че вземането предвид на посочените регламенти би могло да има за последица утежняване на задълженията на жалбоподателите в главното производство.

46 В това отношение следва да се отбележи, че общностното право не може да задължи националния съд да прилага служебно дадена общностна разпоредба, когато подобно прилагане би довело до отклоняване от установения в неговото национално процесуално право принцип на забрана на reformatio in pejus.

47 Всъщност подобно задължение не само би се оказало в противоречие с принципа за спазване на правото на защита, с принципа на правната сигурност и с принципа на защита на оправданите правни очаквания, които стоят в основата на тази забрана, но и би изложило частноправния субект, който обжалва увреждащ го акт, на риска подобно обжалване да го постави в по-неблагоприятно положение спрямо това, в което би се намирал, ако не беше упражнил правото си на обжалване.

48 С оглед на изложеното дотук на третия и петия въпрос следва да се отговори, че общностното право не задължава националния съд да прилага служебно дадена разпоредба на общностното право, когато подобно прилагане би го принудило да се отклони от закрепения в релевантното национално право принцип на забрана на reformatio in pejus.

По съдебните разноски

49 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) Регламент (ЕО) № 615/98 на Комисията от 18 март 1998 година относно особени правила за прилагане на режима на възстановяванията при износ, що се отнася до хуманното отношение към живите животни от рода на едрия рогат добитък по време на транспорт, и по-конкретно член 1 и член 5, параграфи 3 и 7 от него, трябва да се тълкуват в смисъл, че националният орган, компетентен в областта на възстановяванията при износ, има правомощието да реши, че даден транспорт на животни не е бил извършен в съответствие с разпоредбите на Директива 91/628/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1991 година за защита на животните по време на транспорт и за изменение на Директиви 90/425/ЕИО и 91/496/ЕИО, изменена с Директива 95/29/ЕО на Съвета от 29 юни 1995 година, въпреки че в приложение на член 2, параграф 3 от същия регламент официалният ветеринарен лекар е удостоверил, че транспортът е съобразен с разпоредбите на тази директива. За да достигне до този извод, посоченият орган трябва да се основава на обективни данни, свързани с хуманното отношение към на животните, които са от естество да поставят под въпрос представените от износителя документи, освен ако при необходимост последният докаже неотносимостта на доказателствата, на които се позовава компетентният орган, за да достигне до извода, че не е спазена Директива 91/628, изменена с Директива 95/29.

2) Когато корабът е получил от държавата членка на флага разрешение за транспорт на животни на определена площ, компетентният орган на

държавата членка на износа трябва да се основава на това разрешение, за да прецени дали са спазени общностните разпоредби относно хуманното отношение към животните по време на транспорт.

3) **Понятието „съобразяване с разпоредбите, установени в законодателството на Общността относно хуманното отношение към животните“, посочено в член 33, параграф 9 от Регламент (ЕО) № 1254/1999 на Съвета от 17 май 1999 година относно общата организация на пазара на говеждо и телешко месо, трябва да се тълкува в смисъл, че когато се установи, че общностните изисквания в областта на плътността на натоварването, предвидени в глава VI, точка 47, част Б от приложението към Директива 91/628, изменена с Директива 95/29, не са били спазени по време на транспорта на животните, по принцип следва да се приеме, че е налице несъобразяване с тези разпоредби по отношение на всички транспортирани живи животни.**

4) **Общностното право не задължава националния съд да прилага служебно дадена разпоредба на общностното право, когато подобно прилагане би го принудило да се отклони от закрепения в релевантното национално право принцип на забрана на reformatio in pejus.**

Подписи